

МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З КОРЕКЦІЇ ЗВУКОВИМОВИ [Л], [Л']

Актуальність дослідження визначається сучасними концепціями реформування освіти в Україні в напрямку всебічного розвитку особистості, реалізація яких повинна забезпечити вільне володіння державною мовою. Важливого значення у цьому зв'язку набуває своєчасне і систематичне коригування мовленнєвих відхилень і помилок у мовленні дітей, введення у зміст мовленнєвої гри оцінно-контрольних і коригувальних дій.

В останні роки в структурі мовленнєвого порушення дислалії переважаючими стали поліморфні порушення звуковимови, коли порушується вимова звуків з різних артикуляційних груп. У логопедичній практиці переважно комбінують різноманітні прийоми постановки звуків мовлення. Таке комбінування здійснюється з урахування віку дитини, наявності у неї розладів артикуляційної моторики чи супровідних порушень фонематичного слуху, аналізаторних систем (зорової, слухової) інтелектуальних порушень тощо.

Ступінь досліджуваності проблеми. Проблема корекції мовлення у дефектологічній науці досліджували: Т. Ахутіна, Л.Бартенева, Л. Виготський, Є. Вінарська, Т. Власова, І. Власенко, Л. Волкова, О. Жильцова, Р.Левіна, І. Марченко, Є. Пенькова, Є. Собонович, М. Шеремет, О. Ревуцька, В. Тарасун, М. Шевченко та ін. Науково-методична література з дошкільної лінгводидактики засвідчує наявність значної кількості мовленнєвих помилок у мовленні дітей-випускників дошкільних навчальних закладів, а саме: у звуковій культурі мовлення, граматичній правильності, лексиці і зв'язному висловлюванні, які вимагають своєчасного виправлення.

Мета і методи дослідження. Мета дослідження – вивчити та експериментально перевірити ефективність методики логопедичної роботи з корекції звуковимови [л], [л'] у дітей старшого дошкільного віку. Методи дослідження: аналіз літератури, періодичних видань з психології, педагогіки та дефектології й узагальнення досвіду передової психолого-педагогічної практики; педагогічний експеримент; спостереження.

Сутність дослідження. Постановка фонем може здійснюватися не лише індивідуально, але і фронтально. Від вибраної форми роботи на логопедичному занятті також буде залежати вибір групи прийомів для постановки звуків мовлення. Наприклад, на фронтальному логопедичному занятті не доцільно використовувати механічні способи постановки звуків, а у більшій мірі ігрові прийомитанаслідкування правильної артикуляції.

Методика логопедичної роботи при порушеннях вимови звуків, зокрема [л], [л'], передбачала формування в дітей умінь і навичок правильного відтворення звуків, а саме: розрізнення звуків мовлення за акустичними ознаками й розрізнення дефектної і правильної вимови;

прийняття потрібних артикуляційних позицій, що забезпечують правильне звучання фонем; безпомилкове використання всіх звуків у різних видах мовлення та здійснення контролю над якістю вимови й відтворення звуків у власному мовленні. Застосування ігрових прийомів роботи дозволило піддослідним швидше включитися в роботу, а також підвищити інтерес до логопедичних занять. Все це позитивно вплинуло на процес подолання недоліків звуковимови.

На прикінцевому етапі дослідження було проведено контрольне обстеження звуковимови звуків [л], [л`] у дітей з якими ми провели корекційну роботу з метою виявлення ефективності розробленої нами методики корекції порушень звуковимови старших дошкільників, а саме була проведена повторна перевірка стану звуковимови у випробовуваних: ізольовано; в словах і у фразах. Слід зазначити, що при наявності позитивної динаміки в обох групах показники дітей експериментальної групи за всіма напрямками обстеження перевищують показники дітей контрольної групи. Результат повторного обстеження звукової сторони мови показав, що порушень звуковимови у дітей експериментальної групи не виявлено, лише у однієї дитини присутнє заміщення [л] на [л`] у самостійній вимові.

Основні висновки: аналіз результатів контрольного етапу експерименту дозволив виявити ефективність запропонованої програми логопедичної роботи по виправленню порушень звуковимови [л], [л`].

ЛІТЕРАТУРА

1. Логопедія. Підручник. / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с.
2. Пожиленко Е.А. Методические рекомендации по постановке у детей звуков [с], [ш], [р], [л]. Пособие для логопедов / Е.А. Пожиленко. – СПб.: КАРО, 2006. – 256 с.
3. Собонович Е. Ф. Нарушение речевого развития у детей и пути их коррекции / Е. Ф. Собонович. – К.: ІСДЮ, 1995. – 204 с.

Вікторія Орлова,

студентка 4 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти.

Наук. керівник: **О. В. Ревуцька**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ ІЗ МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Актуальність теми. Відомо, що сформованість мовленнєвих умінь та навичок у дітей безпосередньо пов'язана зі станом розвитку дрібної моторики пальців рук. На жаль, зараз є багато дітей, які мають проблеми з розвитком мовлення.

В повсякденному житті більшість дітей зазнають усіляких труднощів при здійсненні тонких рухів рук: порушення регуляції довільних рухів, недостатня координація та чіткість їх виконання, труднощі переключення з